
RASKÓ GYÖRGY

MIT ÉR AZ ÉLELMISZER, HA MAGYAR?

„Újratervezés”. GKI üzleti konferencia. 2011 december 1.”

MI A MAGYAR ÉLELMISZER?

A VM már egy éve próbálja megfogalmazni, de még ma sincs rendelet róla

A VM tervezete szerinti kategóriák az alábbiak lennének:

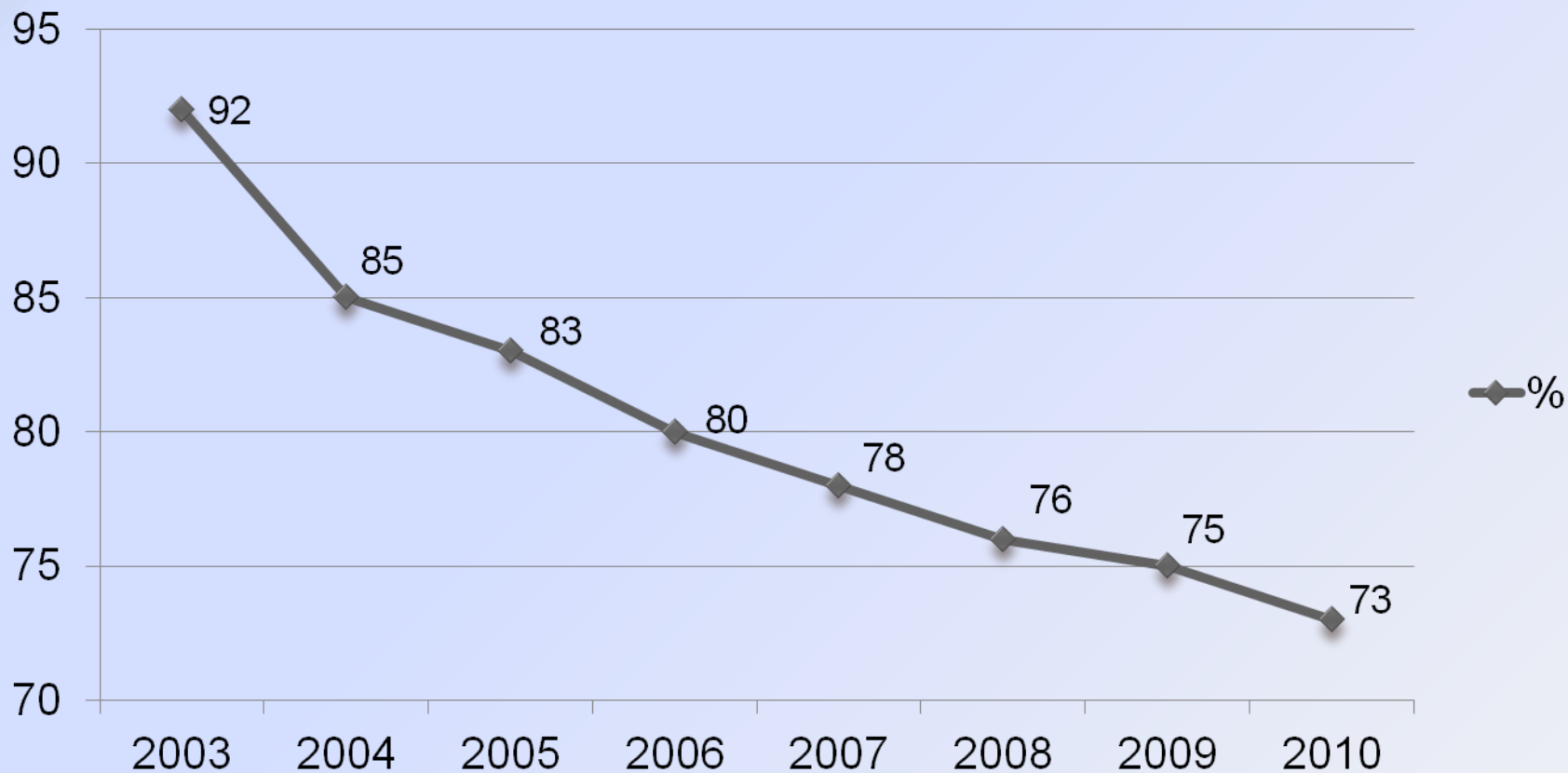
- „Tisztán magyar élelmiszer”, ha minden, az áru tulajdonságait befolyásoló eljárás Magyarország területén történt (az alapanyag megtermelése, a feldolgozás 100%-ban, de a fűszerek is 95%-ban hazai előállításúak)
- „hazai élelmiszertermék”, melynek alapanyaga 70%-ban hazai eredetű, és feldolgozása itthon történt.
- „hazai feldolgozású élelmiszer”, melynek alapanyaga lehet teljes mértékben import, de itthon állították elő.

De, ha hozna is a kormány egy ilyen rendeletet:

- Brüsszeli jóváhagyásra az élelmiszerek jelöléséről szóló uniós joganyag - melyek alapját WTO egyezmények adják - bonyolultsága miatt nincs esély.
- A szakma véleménye: nincs szükség ilyen jogszabályra, helyette a gyártók önszabályozására kellene hagyatkozni. (pl: a reklámtestület eljárási gyakorlata)

A HAZAI TERMÉKEK ARÁNYA A MAGYAR ÉLELMISZER-PIACON

%

EGYES ÉLELMISZEREK BEHOZATALÁNAK ALAKULÁSA 1990-2010 KÖZÖTT

Év	Sertéshús 1000 t	Baromfihús 1000 t	Tej- és tejtermékek 1000 t	Bor 1000 hl
1990	2,6	5,7	25,4	-
2003	30,2	17,3	202,6	8,2
2005	88,5	41,0	431,2	9,7
2008-2010 átlaga	101,0	35,5	692,7	19,0

Forrás: KSH

AZ IMPORT ARÁNYA A HAZAI FOGYASZTÁSBAN, %

Év	Sertéshús	Baromfi-hús	Tej- és tejtermékek	Bor
1990	0,1	2,4	12,4	-
2003	10,8	5,1	12,7	2,5
2005	32,6	13,6	23,7	2,9
2008-2010 átlaga	38,5	13,0	40,4	8,0

Forrás: a szerző számítása KSH élelmiszermérlegekből

FOGYASZTÓI PREFERENCIÁK

Fogyasztói preferencia sorrend Magyarországon (OKSZ beszámolók és Nielsen piackutatási eredmények alapján)

1. ÁR
2. MINŐSÉG
3. MÁRKANÉV
4. EREDET

Márkahűség erős korrelációban áll a jövedelemszinttel:

Az EU-n belül

- A legmagasabb a skandináv országokban és például Ausztriában
- A legalacsonyabb Bulgáriában, Magyarországon, Romániában.

AZ ÉLELMISZERDISZKONTOK ELŐRETÖRÉSE

A hard diszkont-hálózatok előretörése mindenütt Európában, de különösen a keleti csatlakozóknál. Részesedésük az EU-n belül 2-3%-ról 10-12% körüli szintre emelkedett egy évtized alatt.

És Magyarországon?

A nulláról induló LIDL és az ALDI a hazai élelmiszerpiac 13%-át szerezte meg öt év alatt! Mindkét cég további üzletek megnyitását tervezi. A „plázastop” törvény miatt a térhódítás nehezebben fog menni a jövőben.

Várható forgalmuk 2011-ben: 265-270 milliárd HUF

- LIDL 130 üzlet 165 milliárd HUF (2010)
- ALDI 65 üzlet 84 milliárd HUF (2010)

E két diszkontban a magyar eredetű áruk aránya 30% alatt van

DE MIT ÉR AZ ÉLELMISZER, HA MAGYAR?

A fogyasztó „kétarcú” (különösen a magyar?)

- Ha riporter kérdez: „fontos, hogy ,magyar legyen”
- Amikor vásárol, akkor csak az árat nézi

Élelmiszerek, melyeknél realizálható magasabb ár, ha magyar eredetű a termék:

- **malomipari termékek:** liszt, rizs +5-10%
- **feldolgozott baromfi- és sertéshús-** készítmények (Pick szalámi, Gyulai kolbász, Sága selyem sonka, Mastergood „tanyasi csirke” stb.) +15-30%
- **zöldség-gyümölcs:** magyar vs spanyol eper: árkülönbség 30-40%, zöldpaprika, paradicsom, hagyma, meggy, barack +20-30%
- **márkanévvel bíró szeszes italok:** bor, gyümölcspálinka, +10-30%

De például a Hungaricumokért nem hajlandók többet fizetni a magyarok (tokaji bor, fűszerpaprika)

A „HAZAI” ÉLELMISZER RENESZÁNSZA?

Kormányzati támogatás a hazai ízeknek

- Mezőgazdasági nyersanyagok helyben való feldolgozása – kézműves élelmiszer előállítás

Előnyei:

- Helyi, vidéki munkahely teremtés
- Magasabb hozzáadott-értékű termékek előállítása – +GDP termelés

Hátrányai:

- A kézműves termékekkel nehéz bekerülni kiskereskedelmi hálózatokba
- A kézműves élelmiszer drága! A vásárokon 6-7 ezer Ft egy kiló mangalica-szalámi, 2-3 ezer Ft a füstölt szalonna, de a házi sonka és sajt is 40-100%-kal drágább, mint a láncokban kínált termékek

A kézműves élelmiszer választékbővítésre jó, a lakosság 5-10%-a rendszeres fogyasztója lehet, ha folyamatos az áruellátás és a minőség-ellenőrzés

A HAZAI ÉLELMISZERIPAR: PERMANENS HANYATLÁS

A hazai élelmiszeripar az EU csatlakozás nagy vesztese:

- 700 milliárd Ft-os (27%) hazai piacvesztés 7 év alatt
- 2000 óta az ágazat termelésének volumene 23%-kal zsugorodott
- A foglalkoztatottak száma 25%-kal csökkent.

A hanyatlás okai:

- Súlyos versenyképességi deficitek az egész ágazatban, de különösen a baromfi-, a hús-, a konzerv-, a tej-, és a hűtőiparban
- Csőd és felszámolás mindenütt: Hajdú-Bét, Bábolna, Herz, Pápai Hús, Gyulai Hús, Debrecen-Hús, Zalahús, Zalabaromfi, Cerbona, Alföldi Gabona, konzervgyárak és hűtőipari cégek sorozatban álltak le a termeléssel
- A külföldi tőke folyamatosan vonul ki az élelmiszeripari vállalkozásokból
- Befektetési hajlandóság minimális
- A feketegazdaság magas aránya (átlagban 20% körül), egyes ágazatokban 30% felett (hús- és baromfi, sütőipar, stb.)
- A hús- és a tejágazatban a hazai alapanyag-termelés sem versenyképes

Köszönöm figyelmüket